

فهرست مطالب

درآمد.....	۱۳
فصل اول: پارلمان تک‌مجلسی و دومجلسی؛ جهات توجیهی و مطالعه انتقادی.....	۲۳
گفتار اول: پارلمان.....	۲۳
مبحث اول: جایگاه و کارکرد پارلمان.....	۲۴
مبحث دوم: تطورات ساختاری پارلمان.....	۲۵
گفتار دوم: ساختار و ویژگی‌های نظام‌های تقنینی تک‌مجلسی.....	۲۸
مبحث اول: جهات توجیهی نظام‌های تک‌مجلسی.....	۲۹
بند اول: کاهش هزینه‌ها.....	۲۹
بند دوم: جلوگیری از موازی‌کاری.....	۲۹
بند سوم: سرعت در تصمیم‌گیری.....	۳۰
بند چهارم: مسئولیت‌پذیری.....	۳۲
مبحث دوم: مطالعه انتقادی.....	۳۳
بند اول: فقدان نظارت و تعادل.....	۳۳
بند دوم: عدم تکثرگرایی و حفظ حقوق اقلیت.....	۳۵
مبحث سوم: سازکار رفع معایب نظام‌های تک‌مجلسی؛ بدیل مجلس دوم.....	۳۶
بند اول: برقراری نظارت تقنینی با کمک قوه مجریه (و تو رئیس جمهور).....	۳۶
بند دوم: همه پرسى.....	۳۷
بند سوم: مجامع شبه مجلس دوم.....	۳۹
بند چهارم: قاعده اکثریت متقارن.....	۳۹
گفتار سوم: جهات توجیهی و انتقادی نظام‌های تقنینی دومجلسی.....	۴۱
مبحث اول: جهات توجیهی.....	۴۱
بند اول: گفتگو محوری.....	۴۳
بند دوم: رونق مشارکت سیاسی.....	۴۳
بند سوم: توازن قوا.....	۴۴
مبحث دوم: مطالعه انتقادی.....	۴۴
بند اول: ایراد به مقبولیت.....	۴۴
بند دوم: انفعال در تصمیم‌سازی.....	۴۵
بند سوم: عدم تعامل مجلسین.....	۴۵
مبحث سوم: گونه‌های مجالس دوم.....	۴۶

۶ □ بایسته‌های پارلمان تک‌مجلسی و دومجلسی

- بند اول: مجالس نظارتی - انعکاسی ۴۷
- بند دوم: مجالسی با هدف نمایندگی سرزمینی ۴۷
- بند سوم: مجالسی به‌منظور تحقق گسترده نمایندگی فرهنگی - اجتماعی ۴۷
- بند چهارم: مجالس مبتنی بر رقابت دموکراتیک ۴۸
- فصل دوم: شاخص‌های شکلی و ماهوی تعیین‌کننده ساختار پارلمان ۵۱**
- گفتار اول: شاخص‌های ماهوی ۵۱
- مبحث اول: نمایندگی و پاسخگویی ۵۳
- مبحث دوم: ثبات قانون ۵۵
- مبحث سوم: مسئولیت‌پذیری قانون‌گذاران ۵۵
- مبحث چهارم: اقتدار قوه مقننه ۵۷
- مبحث پنجم: کارایی و اقتصادی بودن ۵۹
- گفتار دوم: شاخص‌های اشکال دولت در تعیین تک‌مجلسی یا دومجلسی بودن نظام
تقنینی ۶۰
- مبحث اول: توزیع صلاحیت در دولت ۶۰
- بند اول: فدرالیسم ۶۱
- بند دوم: نظام‌های تک‌باخت ۶۶
- مبحث دوم: تنوع فرهنگی ۶۷
- مبحث سوم: اقلیت‌ها ۷۲
- فصل سوم: مطالعه تطبیقی پارلمان تک‌مجلسی و دومجلسی ۷۵**
- گفتار اول: پارلمان‌های تک‌مجلسی ۷۵
- مبحث اول: ایالت کوئینزلند استرالیا ۷۷
- مبحث دوم: یونان ۸۳
- مبحث سوم: ایالت نبرسکا آمریکا ۸۳
- مبحث چهارم: نیوزلند ۸۳
- مبحث پنجم: دانمارک ۸۷
- مبحث ششم: سوئد ۸۸
- گفتار دوم: پارلمان‌های دومجلسی ۸۹
- مبحث اول: خاستگاه نظام‌های دومجلسی و کارویژه‌های آنها ۹۴
- مبحث دوم: وجوه شباهت و افتراق نظام‌های دومجلسی ۹۶
- بند اول: ترکیب مجلس سنا ۹۶
- بند دوم: مدت دوره پارلمانی ۹۸

فهرست مطالب □ ۷

بند سوم: ترکیب مجلس نمایندگان.....	۹۹
بند چهارم: انتصابی یا انتخابی بودن نمایندگان سنا.....	۱۰۱
بند پنجم: اختیارات مجلس سنا.....	۱۰۵
بند ششم: دومجلسی قوی و ضعیف.....	۱۱۲
گفتار سوم: پارلمان‌های دومجلسی در برخی کشورها.....	۱۱۷
مبحث اول: هلند.....	۱۱۷
مبحث دوم: ایالات متحده آمریکا.....	۱۱۸
مبحث سوم: فرانسه.....	۱۲۲
مبحث چهارم: انگلیس.....	۱۲۳
مبحث پنجم: کانادا.....	۱۲۶
فصل چهارم: الزامات و اصلاحات ساختار تقنینی ایران.....	۱۳۳
گفتار اول: تحلیل چارچوب نظری الگوی تک‌مجلسی در ایران و اصلاحات ضروری.....	۱۳۴
مبحث اول: امکان‌ها، چالش‌ها و بازنگری نظام تک‌مجلسی در ایران.....	۱۳۴
بند اول: تطبیق استانداردهای ماهوی.....	۱۳۵
بند دوم: تطبیق استانداردهای شکلی.....	۱۴۴
مبحث دوم: الگوی پیشنهادی نظام قانون‌گذاری تک‌مجلسی.....	۱۵۱
بند اول: اصلاحات فوری (کوتاه مدت).....	۱۵۴
بند دوم: اصلاحات ساختاری نیازمند بازنگری قانون اساسی.....	۱۶۵
گفتار دوم: نظام قانون‌گذاری دومجلسی؛ چالش‌ها و امکان‌ها.....	۱۷۴
مبحث اول: چالش‌ها.....	۱۷۴
بند اول: بازنگری قانون اساسی.....	۱۷۶
بند دوم: هزینه‌های مجلس دوم.....	۱۷۸
بند سوم: کارکرد احزاب در نظام دومجلسی.....	۱۷۹
بند چهارم: جایگاه شورای نگهبان در الگوی دومجلسی.....	۱۸۱
مبحث دوم: امکان‌ها.....	۱۸۲
بند اول: تجمیع نهادهای عالی مقررات‌گذار در مجلس دوم.....	۱۸۷
بند دوم: کثرت‌گرایی تقنینی و وحدت ساختاری.....	۱۸۹
بند سوم: تنوع فرهنگی و اقلیت.....	۱۹۱
گفتار سوم: الگوی نظام تقنینی دومجلسی در ایران.....	۱۹۳
مبحث اول: الگوی نامتقارن.....	۱۹۳
بند اول: ترکیب مجلس دوم.....	۱۹۳
بند دوم: توزیع صلاحیت میان مجلسین (ترکیب پیشنهادی مجلس دوم در ایران).....	۲۰۳

۸ □ بایسته‌های پارلمان تک‌مجلسی و دومجلسی

- مبحث دوم: الگوی توازن محافظه‌گرایی و تحول‌خواهی ساختار تقنینی ۲۰۷
- بند اول: ترکیب ۲۰۹
- بند دوم: صلاحیت و کارویژه‌های مجلس دوم ۲۱۰
- بند سوم: نفوذ قوه مجریه در قوه مقننه در الگوی دومجلسی ۲۱۳
- برآمد؛ رهیافت‌ها و پیشنهادهای** ۲۱۵
- رهیافت‌ها ۲۱۵
- پیشنهادها ۲۱۸
- فهرست منابع و مآخذ** ۲۲۱
- پیوست‌ها** ۲۳۱